

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001837

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яцюк Сергій Олександрович

2. Serhii Yatsiuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: медицина

Дата захисту: 07-07-2026

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13883

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.34.11, 76.29.34.15, 76.29.34.07

Тема дисертації:

1. Оптимізація ведення *Helicobacter pylori*-асоційованих захворювань у загальнолікарській практиці шляхом імплементації клінічних настанов та модифікації ерадикаційної терапії.
2. Optimization of management of *Helicobacter pylori*-associated diseases in general practice through implementation of clinical guidelines and modification of eradication therapy.

Реферат/анотація:

1. У кваліфікаційній науковій праці висвітлено проблему оптимізації ведення *Helicobacter pylori*-асоційованих захворювань у загальнолікарській практиці. Актуальність дослідження зумовлена високою поширеністю інфекції *H. pylori* у світі, її роллю у розвитку кислото залежних захворювань, зокрема пептичної виразки та раку шлунка, а також необхідністю підвищення ефективності ерадикаційної терапії в умовах зростання антибіотикорезистентності. Метою роботи стало вдосконалення діагностики та лікування *H. pylori*-асоційованих станів шляхом аналізу рівня професійної компетентності лікарів загальної практики – сімейної медицини (ЗП-СМ), імплементації сучасних клінічних рекомендацій і модифікації стандартних схем ерадикаційної терапії. У дослідженні проведено порівняльний аналіз результатів анкетування лікарів ЗП-СМ

у 2018 та 2024 роках, що дозволило оцінити динаміку змін у підходах до діагностики та лікування функціональної шлункової диспепсії та інфекції *H. pylori*. Встановлено, що лікарі частіше правильно ідентифікують постпрандіальний дистрес-синдром, ніж епігастральний больовий синдром, що свідчить про певні прогалини у диференційній діагностиці. Також виявлено тенденцію до надмірного використання інвазивних методів обстеження навіть за відсутності «червоних прапорців». Разом з тим, зафіксовано позитивні зміни у клінічній практиці. Більшість лікарів дотримується рекомендацій щодо обов'язкового тестування на *H. pylori* у пацієнтів із диспепсією. У 2024 році достовірно зросла частота призначення рекомендованої квадротерапії (інгібітор протонної помпи, кларитроміцин, амоксицилін і субцитрат вісмуту), зменшилась частка некоректних схем лікування. Відзначено зміну підходів до вибору інгібіторів протонної помпи: зменшення використання омепразолу та збільшення призначення пантопразолу. Суттєво зросла прихильність лікарів до застосування ад'ювантної терапії: частка призначення пробіотиків і синбіотиків під час ерадикації *H. pylori* збільшилась більш ніж удвічі. Також відзначено позитивну динаміку у використанні неінвазивних методів контролю ерадикації, зокрема тесту на фекальний антиген, при одночасному зменшенні застосування серологічних методів і інвазивних процедур. Встановлено, що ці зміни пов'язані з активним впровадженням освітніх програм і безперервного професійного розвитку лікарів. Клінічна частина дослідження була спрямована на оцінку ефективності модифікованої ерадикаційної терапії. Було сформовано дві групи пацієнтів: контрольну (61 пацієнт), які отримували стандартну квадротерапію протягом 10 днів, та основну (48 пацієнтів), які додатково приймали мультиштамовий синбіотик протягом 15 днів. Доведено, що включення синбіотика значно підвищує ефективність ерадикації *H. pylori* (87,5 % проти 65,6 % у контрольній групі), а також покращує переносимість лікування та зменшує частоту побічних ефектів. Статистичний аналіз результатів підтвердив їх достовірність. Виявлено, що на успішність ерадикації впливають вік пацієнтів, рівень кислотосупресії та вибір інгібітора протонної помпи. Встановлено прямий зв'язок між ефективністю лікування та адекватністю призначеної терапії. Найбільш вагомим предиктором успішної ерадикації визначено використання синбіотика у складі комбінованої терапії. На основі отриманих даних розроблено прогностичну модель ефективності лікування. Наукова новизна роботи полягає у комплексному аналізі змін у клінічному мисленні лікарів ЗП-СМ, встановленні зв'язку між якістю діагностики та ефективністю лікування, а також обґрунтуванні доцільності використання мультиштамових синбіотиків як складової ерадикаційної терапії. Практичне значення дослідження полягає у вдосконаленні підходів до ведення пацієнтів із *H. pylori*-асоційованими захворюваннями, підвищенні ефективності лікування та покращенні його безпеки. Отримані результати підтверджують необхідність подальшого розвитку системи безперервної медичної освіти та можуть бути використані для оптимізації клінічних протоколів у загальнолікарській практиці.

2. The qualification scientific work addresses the issue of optimizing the management of *Helicobacter pylori*-associated diseases in general medical practice. The relevance of the study is обусловлена the high prevalence of *H. pylori* infection worldwide, its role in the development of acid-related diseases, including peptic ulcer and gastric cancer, as well as the need to improve the effectiveness of eradication therapy in the context of increasing antibiotic resistance. The aim of the study was to improve the diagnosis and treatment of *H. pylori*-associated conditions by analyzing the level of professional competence of general practitioners – family physicians, implementing modern clinical guidelines, and modifying standard eradication therapy regimens. The study included a comparative analysis of survey results of general practitioners conducted in 2018 and 2024, which made it possible to assess the dynamics of changes in approaches to the diagnosis and treatment of functional dyspepsia and *H. pylori* infection. It was found that physicians more often correctly identify postprandial distress syndrome than epigastric pain syndrome, indicating certain gaps in differential diagnosis. A tendency toward excessive use of invasive diagnostic methods was also observed, even in the absence of alarm features. At the same time, positive changes in clinical practice were recorded. Most physicians follow the recommendations for mandatory testing for *H. pylori* in patients with dyspepsia. In 2024, there was a significant increase in the prescription of recommended quadruple therapy (proton pump inhibitor, clarithromycin, amoxicillin, and bismuth subcitrate), along with a decrease in the use of incorrect treatment regimens. Changes in the choice of proton pump inhibitors were also

noted: a decrease in the use of omeprazole and an increase in the use of pantoprazole. There was a substantial increase in physicians' adherence to adjunctive therapy: the use of probiotics and synbiotics during *H. pylori* eradication more than doubled. A positive trend was also observed in the use of non-invasive methods for eradication control, particularly fecal antigen testing, alongside a decrease in the use of serological methods and invasive procedures. These changes are associated with the active implementation of educational programs and continuous professional development for physicians. The clinical part of the study focused on evaluating the effectiveness of modified eradication therapy. Two groups of patients were formed: a control group (61 patients) who received standard quadruple therapy for 10 days, and a main group (48 patients) who additionally received a multistrain synbiotic for 15 days. It was proven that the addition of a synbiotic significantly increases the effectiveness of *H. pylori* eradication (87.5% vs. 65.6% in the control group), improves treatment tolerability, and reduces the frequency of side effects. Statistical analysis confirmed the reliability of the results. It was found that treatment success is influenced by patient age, the level of acid suppression, and the choice of proton pump inhibitor. A direct relationship between treatment effectiveness and the adequacy of prescribed therapy was established. The most significant predictor of successful eradication was the inclusion of a synbiotic in the combined treatment regimen. Based on the obtained data, a predictive model of treatment effectiveness was developed. The scientific novelty of the work lies in the comprehensive analysis of changes in the clinical thinking of general practitioners, establishing the relationship between diagnostic accuracy and treatment effectiveness, and substantiating the feasibility of using multistrain synbiotics as a component of eradication therapy. The practical significance of the study consists in improving approaches to the management of patients with *H. pylori*-associated diseases, increasing treatment effectiveness, and enhancing its safety. The obtained results confirm the need for further development of continuous medical education and can be used to optimize clinical protocols in general medical practice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Яцюк, С.О., Палій, І.Г., Заїка, С.В., Ткачук, І.В. (2019). Проблемні питання діагностики, лікування та контролю ерадикації інфекції *Helicobacter pylori* на етапі надання первинної медико-санітарної допомоги (за результатами опитування лікарів первинної ланки). Сучасна гастроентерологія, 1(105), 7–17.
2. Палій, І.Г., Мелашенко, С.Г., Ксенчин, О.О., Яцюк, С.О. (2025). Прихильність лікарів первинної ланки до виконання рекомендацій з діагностики та лікування диспепсії, асоційованої з *Helicobacter pylori*: результати опитування. Гастроентерологія, 59(2), 96–105.
3. Палій, І.Г., Мелашенко, С.Г., Ксенчин, О.О., Яцюк, С.О. (2025). Повсякденні стереотипи лікарів загальної практики при роботі з пацієнтами з диспепсичними скаргами: результати комп'ютерного опитування. Сучасна гастроентерологія, 2(140), 14–24.
4. Палій, І.Г., Заїка, С.В., Мелашенко, С.Г., Ксенчин, О.О., Яцюк, С.О. (2026). Мікробіом-спрямована нутритивна підтримка як фактор ефективності ерадикації *Helicobacter pylori*: результати клінічного дослідження. Сучасна гастроентерологія, 1(143), 24–34.
5. Paliy I., Zaika S., Yatsiuk S. Awareness of general practitioners regarding diagnosis, treatment and control of *Helicobacter pylori* eradication in Ukraine // *Helicobacter*.- 2018.- 23 (suppl.1) P.29 (Тези)
<https://doi.org/10.1111/hel.12525>

- 6. PP 0265 I. Paliy, S. Zaika, O. Ksenchyn, D. Palii, S. Yatsiuk Synbiotic Complex improved the efficacy and tolerability of quadruple therapy with amoxicillin, claritromycin and bisuth in patients from Vinnitsia region, Ukraine (UEG Week 2025 october 4-7 2025) // UEG jurnal abstract book vol. 13| October 2025. P.961. (Тези) <https://doi.org/10.1002/ueg2.70036>.
- 7. Палій І.Г., Заїка С.В., Яцюк С.О. Безперервний професійний розвиток як інструмент адаптації лікаря до потреб ринку праці: аналіз ефективності освітніх інновацій // Синергія освітніх інновацій і потреб ринку праці: нові підходи у вищій освіті: збірник тез доповідей навчально-методичної конференції, Вінниця, 3 березня 2026 р. / Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. Вінниця, 2026.- С. 87-90. (Тези)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Палій Ірина Гордіївна

2. Iryna H. Palii

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57221048911;https://scholar.google.com/citations?user=CEkElEwAAAAJ&hl=ru&oi=sra;https://publons.com/researcher/ABD-8621-2020

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хухліна Оксана Святославівна

2. Oksana S. Khukhlina

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6259-2863

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сірчак Єлизавета Степанівна

2. Yelyzaveta S. Sirchak

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6738-0843

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявський Володимир Володимирович

2. Volodymyr V. Cherniavskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5831-8810

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернова Інна В'ячеславівна

2. Inna Chernova

Кваліфікація: к. мед. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пентюк Наталія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пентюк Наталія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гребенюк Дмитро Ігорович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна